

ul. Fryderyka Chopina 41 lok. 2
20-023 Lublin
fundacja.wor@gmail.com
wolnoscodreligii.pl
NIP: 7123267431
KRS: 0000403073

FUNDACJA
WOLNOŚĆ
OD RELIGII

Lublin, 2 kwietnia 2025 r.

Szanowny Pan Michał Sztybel
Wojewoda Kujawsko-Pomorski
Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki
ul. Jagiellońska 3
85-950 Bydgoszcz
e-mail: wojewoda@bydgoszcz.uw.gov.pl

SKARGA

Na podstawie art. 221, a także art. 227 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 775 z późn. zm., dalej „k.p.a.”), wnosimy skargę na działania Kujawsko-Pomorskiej Kurator Oświaty Pani Grażyny Dziedzic. Poniżej przedstawiamy działania i zaniechania Pani Kurator, które uzasadniają fakt złożenia skargi, poczynszyszy od opisu nadużyć szkoły publicznej, które nie spotkały się z adekwatną reakcją ze strony Kuratorium Oświaty.

Zgodnie z treścią art. 227 k.p.a., przedmiotem skargi może być w szczególności zaniedbanie lub nienależyte wykonywanie zadań przez właściwe organy albo przez ich pracowników, naruszenie praworządności lub interesów skarżących, a także przewlekłe lub biurokratyczne załatwianie spraw.

Zwracamy się z prośbą o zajęcie stanowiska wobec braku skutecznej interwencji Kujawsko-Pomorskiego Kuratorium Oświaty w związku ze zgłaszanymi przez fundację nieprawidłowościami w Zespole Szkół im. Celestyna Kamińskiego w Dąbrowie Chełmińskiej, ul. Sportowa 1, 86-070 Dąbrowa Chełmińska.

Sprawę uważamy za niezwykle ważną dlatego, iż w naszej ocenie szkoła dopuściła się istotnych nieprawidłowości, które powinny spotkać się ze zdecydowaną reakcją instytucji o obowiązkach i uprawnieniach kontrolnych, zamiast tego Kuratorium Oświaty w ramach podjętej kontroli stanęło jednoznacznie po stronie szkoły, wcielając się w rolę jej adwokata.
Sposób odpowiedzi na nasze pismo ze skargą i jednocześnie sposób przeprowadzenia

kontroli w szkole jest rażący, pomijane są kluczowe kwestie, które podnosimy w piśmie, argumenty, które znajdujemy w odpowiedzi Kuratorium Oświaty są nie do przyjęcia pod kątem logicznym i merytorycznym, urągają godności istotnego urzędu, jakim jest Kuratorium Oświaty.

W naszej ocenie jest to kwestia fundamentów państwowości, praworządności i demokracji. Pozostawienie tej sprawy bez adekwatnej reakcji oznacza, że uczniowie i rodzice ww. szkoły, którzy zwrócili się do nas o pomoc, pozostaną ze swoimi problemami bezbronni, bez jakiegokolwiek wsparcia ze strony instytucji państwowych.

Prosimy o zobligowanie Kujawsko-Pomorskiego Kuratorium Oświaty do ponownego rozpatrzenia niżej opisanej sprawy, a także do zobowiązania Kuratorium do reagowania na przypadki łamania przez szkoły publiczne prawa stanowionego oraz praw rodziców, uczniów i nauczycieli.

UZASADNIENIE

W oparciu o art. 55 ust. 2 pkt 5 Prawa oświatowego, zgodnie z którym nadzorowi pedagogicznemu podlega w szczególności przestrzeganie praw dziecka i praw ucznia oraz upowszechnianie wiedzy o tych prawach stanowczo należy stwierdzić, że **Kurator Oświaty nie dopełnił swoich obowiązków i zaniedbał dobro dzieci oraz ich rodziców, którzy zwrócili się do fundacji o pomoc w sprawie dyskryminujących praktyk szkolnych mających miejsce w Zespole Szkół im. Celestyna Kamińskiego w Dąbrowie Chełmińskiej ul. Sportowa 1, 86-070 Dąbrowa Chełmińska.**

Na dzień 17 stycznia 2025 r., godz. 11.15 Zespół Szkół im. Celestyna Kamińskiego w Dąbrowie Chełmińskiej zaplanował w miejsce zajęć dydaktycznych koncert „Kolędowo i karnawałowo” w Kościele pw. Św. Wojciecha i Św. Katarzyny w Boluminku.

Komunikat dyrekcji kierowany do szkolnej społeczności wskazywał wyraźnie, że koncert kolęd w kościele rzymskokatolickim jest wydarzeniem, które władze szkoły oficjalnie traktują jako realizację podstawy programowej, ponadto udział w nim ma zdaniem dyrekcji „świadczyc o wysokiej kulturze uczniów i rodziców” (sic !) oraz pełnić funkcję integracyjną. Jednocześnie praktyka władz szkoły przyjęta przy organizacji wydarzenia przeczy powyższym deklaracjom oraz miała charakter segregacyjny. Szkoła zorganizowała wydarzenie w taki sposób, iż udział wymaga zgody rodziców, jak na wydarzenie religijne, a część uczniów pozostała w szkole, nie uczestnicząc w wydarzeniu.

Przy okazji zwracamy uwagę, że w podstawie programowej jest nawiązanie do uczestnictwa uczniów w wydarzeniach kulturalnych, jednak w żadnym miejscu nie jest wskazane, że mogą być one być nacechowane religijnie.

Działanie Dyrektora Szkoły stanowi złamanie art. 53 ust. 7 Konstytucji, który stanowi iż, „nikt nie może być obowiązany przez organy władzy publicznej do ujawnienia swojego światopoglądu, przekonań religijnych lub wyznania”. W Zespole Szkół w Dąbrowie Chełmińskiej zasada ta została złamana poprzez skierowane do uczniów pytanie wychowawców dotyczące deklaracji braku uczestnictwa dzieci w szkolnym koncercie kolęd zorganizowanym w budynku kościoła rzymskokatolickiego.

Działanie Dyrektora Szkoły stanowi także złamanie art. 25 ust. 2 Konstytucji RP: „Władze publiczne w Rzeczypospolitej Polskiej zachowują bezstronność w sprawach przekonań religijnych, światopoglądowych i filozoficznych, zapewniając swobodę ich wyrażania w życiu publicznym”.

Szkoła realizuje zadania publiczne, ponadto dyrektor szkoły bezsprzecznie uznawany jest za organ władzy publicznej, jako podmiot powołany w drodze ustawy do organizacji i realizacji tych zadań (por. wyrok NSA w Warszawie z dnia 06 marca 2008 r., I OSK 1918/07, M. Jabłoński, K. Wygoda, Ustawa o dostępie do informacji publicznej - Komentarz, Wrocław 2002). Wobec uznania dyrektora szkoły za organ władzy publicznej, a także mając na uwadze podległość służbową nauczycieli względem dyrektora, zarzut naruszenia art. 53 ust. 7 Konstytucji RP jest zasadny.

Nauczyciele żądając udzielenia informacji dotyczących uczestniczenia bądź nieuczestniczenia w wydarzeniu o charakterze religijnym, tym samym domagali się ujawnienia światopoglądu, przekonań religijnych lub wyznania rodziców i uczniów. Zgodnie ze stanowiskiem doktryny prawa, Konstytucja zakazuje organom władzy publicznej nakładania na jakąkolwiek osobę podlegającą prawu RP obowiązku ujawniania w jakikolwiek sposób jej przekonań światopoglądowych, religijnych lub wyznania. Pod pojęciem ujawniania należy rozumieć przekazywanie informacji (w jakiegokolwiek możliwej formie) pozwalającej na identyfikację tych przekonań.” (Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz; prof. Bogusław Banaszak, C. H. Beck, Warszawa 2012, art. 53).

Art. 9 Konstytucji RP stanowi, iż „Rzeczpospolita Polska przestrzega wiążącego ją prawa międzynarodowego”. Przepis ten stanowi wyraźną wytyczną dla organów państwa i innych podmiotów – w tym i dla szkół, placówek oraz ich organów – wskazując na obowiązek przestrzegania prawa międzynarodowego w procesie prawotwórczym i decyzyjnym. Pierwszeństwo umów międzynarodowych przed ustawami ma na celu dążenie do zachowania spójności systemu prawnego i niewystąpienia sytuacji, którą można by określić jako sprzeniewierzenie się przez państwo przyjętym zobowiązaniom międzynarodowym.

W wyroku Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z roku 2012 w sprawie „Grzelak przeciwko Polsce” (syn Państwa Grzelak nie chodził na religię, na jego świadectwie w rubryce „religia/etyka” zamiast oceny wstawiano kreskę. Państwo Grzelakowie argumentowali, iż w sytuacji w której lekcje etyki faktycznie nie są dostępne, takie świadectwo ujawnia poglądy religijne ich rodziny) stwierdzono naruszenie dwóch artykułów Konwencji Praw Człowieka – art. 9. dotyczącego wolności sumienia i wyznania i art. 14. mówiącego o zakazie dyskryminacji w korzystaniu z praw gwarantowanych w Konwencji. Zdaniem Trybunału: jednostki nie powinny być zobowiązane przez władze publiczne do ujawniania swojej religii lub wyznania, ani także nie mogą być stawiane w sytuacji, z której można wywieść, kto ma jakie poglądy. W wyroku Trybunału czytamy również, że państwo powinno unikać tworzenia sytuacji, w której jednostki – bezpośrednio lub pośrednio – są zobowiązane do ujawnienia, że są osobami niewierzącymi”, a zyskuje to na znaczeniu, kiedy „takie zobowiązanie pojawia się w kontekście świadczenia ważnych usług publicznych, jaką jest edukacja.

Zorganizowany przez szkołę koncert kolęd, pełny treści religijnych o Bogu, narodzeniu Chrystusa miał zdaniem fundacji charakter niewątpliwie religijny i był powiązany treściowo i organizacyjnie z jednym określonym związkiem wyznaniowym. Rodzice odpowiadając na zapytania nauczycieli zmuszeni byli tym samym do ujawnienia swojego osobistego stosunku do wyznania rzymsko katolickiego.

Dyrektor szkoły potwierdził w korespondencji z fundacją, iż wychowawcy mieli dyspozycję wyegzekwowania od uczniów informacji o tym, czy nie będą uczestniczyli w koncercie. Oznacza to, iż zakładał że jest to wydarzenie nieobowiązkowe, tak jak np. udział w lekcjach religii, a jednocześnie zapytany, nie dostrzega w swoim postępowaniu żadnych naruszeń.

Kwestia oświadczeń negatywnych w sprawach udziału w lekcjach religii oraz udziału w praktykach religijnych była wielokrotnie rozpatrywana, istnieje szereg interpretacji Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz Rzecznika Praw Obywatelskich jednoznacznie stwierdzających niedopuszczalność zbierania tego rodzaju dokumentów jako niezgodnych z Konstytucją RP oraz innymi aktami prawa stanowionego, a także łamiących podstawowe prawa człowieka, w tym przypadku prawa rodziców oraz uczniów. Przesyłamy w załączeniu korespondencję fundacji z MEN oraz Biurem RPO w przedmiotowej sprawie, prosimy o zapoznanie się z zawartymi tam interpretacjami.

Chcemy także podkreślić, że organizacja przez szkołę wydarzeń o charakterze religijnym znacząco wykracza poza zakres nauczania religii, określony w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach. Stanowi to również **naruszenie zasady legalizmu**. Zgodnie z wyrażoną w art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej zasadą legalizmu, organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa, co jest jednoznacznie rozumiane jako nakaz ścisłej wykładni przepisów kompetencyjnych oraz stosowania zasady "co nie jest im dozwolone, jest zakazane". (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 27 maja 2002 r., K 20/01).

Dyrektor Zespołu Szkół im. Celestyna Kamińskiego w Dąbrowie Chełmińskiej w swojej korespondencji z fundacją zdaje się nie zauważać i nie rozumieć nieprawidłowości zgłoszonych przez rodziców uczniów. W pierwszym zdaniu swojej odpowiedzi do fundacji stwierdza, że było to wydarzenie szkolne, kulturalne a nie religijne. Następnie informuje, że „Polska kultura jest niewątpliwie uformowana przez religię katolicką i związek ten jest niezaprzeczalny.” Dalej: „Kolędy są inspirowane chrześcijaństwem, przez co odnoszą się w mniejszym lub większym stopniu do wydarzeń religijnych. Nie można jednakże pominąć waloru kulturowego tych wydarzeń, który zdecydowanie przeważa”.

W piśmie do Kuratorium Oświaty prosiliśmy o włączenie do postępowania wyjaśniającego treści odpowiedzi Dyrektora Szkoły na pismo fundacji. Lektura owej odpowiedzi naszym zdaniem wskazuje jasno na intencje jej autora oraz na stosunek autora do prawa stanowionego w Polsce, w tym istotny jest również fakt, iż jest ona wewnętrznie sprzeczna. Odpowiedź dyrekcji szkoły na pismo fundacji stanowi wyjątkowy w swej skali przykład wybiórczego czytania prawa, który jest w naszej opinii demoralizujący, niegodny nauczyciela oraz funkcjonariusza publicznego.

W Szkole zorganizowano koncert kolęd w trakcie planowych zajęć dydaktycznych, a uczniowie, którzy nie zdecydowali się na uczestnictwo w wydarzeniu, mogli przebywać w świetlicy lub na zajęciach zastępczych. Dyrekcja szkoły twierdzi, także w piśmie do fundacji, iż było to wydarzenie o charakterze dydaktycznym i kulturalnym. **Jeśli było to faktycznie wydarzenie o charakterze dydaktycznym i kulturalnym, prosiliśmy o wyjaśnienie w postępowaniu dlaczego doszło do wykluczenia z tego wydarzenia części uczniów. Jakie były podstawy segregacji uczniów? Jeśli natomiast wydarzenie miało charakter religijny prosiliśmy o wyjaśnienie w postępowaniu dlaczego dyrekcja szkoły w komunikacji ze społecznością szkolną oraz fundacją twierdzi jednocześnie, że wydarzenie nie miało charakteru religijnego?**

Prosiłiśmy również o sprawdzenie, w ilu oddziałach, w czasie wydarzenia odbyły się regularne lekcje i czy uczniowie niekatolicycy mieli możliwość uczestnictwa w nich? Ilu uczniów uczestniczyło i w jakich zajęciach zastępczych? Jak zostało to opisane w dzienniku? Czy dyrekcja prawidłowo opisała „wyjście grupowe” i odnotowała ten fakt w dzienniku elektronicznym?

Fundacja ma wątpliwości czy koncert nie został połączony z modlitwą, gdyż na nasze pytanie o tę kwestię, dyrektor odpowiedział „nie mam wiedzy”. Taka odpowiedź osoby, która uczestniczyła w wydarzeniu jest głęboko niepokojąca. Wydaje się, że dyrektor szkoły, do której uczęszczają uczniowie różnych wyznań i osoby bezwyznaniowe powinien zadbać o tę kwestię przed koncertem (zapobiec ewentualnym sytuacjom odmawiania modlitw podczas wydarzenia ogólnoszkolnego), zgodnie z zapisami **Konstytucji** oraz innych ustaw wyraźnie podkreślających, że : **Art. 53 ust. 6 Nikt nie może być zmuszany do uczestniczenia ani do nieuczestniczenia w praktykach religijnych.**

Jednocześnie chcieliśmy zwrócić uwagę Kuratorium, iż w naszym mniemaniu dyrektor uczestniczył w wydarzeniu, a więc posiada wiedzę, czy w skład uroczystości weszły modlitwy. W związku z czym **istnieje obawa, iż świadomie nie udzielił nam odpowiedzi na zapytanie w trybie dostępu do informacji publicznej, co mogłoby stanowić złamanie ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej, a także stanowić podstawę do ukarania przez Sąd Administracyjny.**

Wydarzenia szkolne powinny być przeznaczone dla wszystkich uczniów, a nie wyłącznie uczniów należących do wyznania rzymskokatolickiego. Praktyka organizowania życia szkoły w opisany powyżej sposób wydaje się być próbą łamania sumienia uczniów wyznania/światopoglądu innego niż katolicki oznacza brakiem szacunku i brak poszanowania wolności do wyznawania lub niewyznawania religii. Uczniowie, którzy z powodu wyznania nie wzięli udziału w koncercie są przez szkołę wykluczeni i dyskryminowani. Ponadto szkoła narusza określone w Konstytucji RP, a także aktach prawa międzynarodowego i krajowego zasady niedyskryminacji oraz rozdziału Kościoła od państwa, jak również powinność bezstronności religijnej i światopoglądowej organów władzy publicznej.

Szkoła publiczna to miejsce, w którym wszyscy uczniowie powinni być traktowani jednakowo i dlatego powinna być miejscem neutralnym światopoglądowo. **Obowiązujące akty normatywne wykluczają możliwość włączenia wydarzenia o charakterze religijnym do oficjalnego planu pracy szkoły publicznej, jak również promowanie wartości religijnych przez szkołę w wychowaniu dzieci i młodzieży.**

Szanując tradycję polskiego społeczeństwa, której częścią są kolędy i jasełka, wyrażamy pełne zrozumienie i poszanowanie dla organizacji jasełek na lekcjach religii lub po godzinach zajęć obowiązkowych. Prosiłiśmy jednak o zbadanie podczas kontroli oraz pisemne rozstrzygnięcie następującego problemu:

Kolędy czy jasełka organizowane w szkole jako wydarzenie ogólne, dla wszystkich niosą określony przekaz religijny w związku z tym szkoła i przedszkole dopuszcza możliwość dobrowolnego udziału w nich swoich podopiecznych. Jeżeli jednak ma to miejsce i uczniowie zwalniani są z uczestnictwa w tych zajęciach na prośbę ich rodziców można wnioskować, iż szkoła uznaje te zajęcia za nadobowiązkowe tak samo jak zajęcia z religii czy etyki. Jeżeli zatem organizowanie jasełek mieści się w kategorii zajęć nadobowiązkowych czy powinny być organizowane w ramach obowiązkowych zajęć?

Przyglądając się szkolnym komunikatom na portalu placówki lub na fejsbukowym fanpejdżu nie sposób nie zauważyć, że szkoła w sposób niedopuszczalny udziela tej przestrzeni nauczycielom religii, indoktrynuje. Autorzy komunikatów, zachowują się tak, jakby wszyscy nauczyciele i uczniowie, cała szkolna społeczność byli katolikami lub jakby niekatoliccy uczniowie nie byli równoprawnymi członkami szkolnej społeczności.

Szkoła powinna być całkowicie neutralna religijnie. Lekcje religii w placówkach oświatowych miały stanowić wyjątek od tej zasady, nie powinien on jednak być interpretowany rozszerzająco.

Nie należy szkoły mylić ze świątynią jakiegokolwiek wyznania. Modlitwa powinna towarzyszyć jedynie lekcjom religii. Symbolika religijna mogłaby się znajdować ewentualnie w przestrzeni szkolnej, w wypadku przeznaczenia określonej sali do zajęć katechetycznych. Zapobiegłoby to zarazem ekspansji treści religijnych w całej placówce oświatowej. Preambuła Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe wyraźnie określa ten kierunek: Nauczanie i wychowanie - respektując chrześcijański system wartości - za podstawę przyjmuje uniwersalne zasady etyki. Ponadto zgodnie z Ustawą o gwarancjach wolności sumienia z dnia 17 maja 1989 r. w art. 6 ust. 1 art. 10 wskazuje że Rzeczpospolita Polska jest państwem świeckim, neutralnym w sprawach religii i przekonań. Nauczyciele zgodnie z art. 6. ustawy "Karta nauczyciela" zobowiązani są m.in. kształcić i wychowywać młodzież w umiłowaniu Ojczyzny, w poszanowaniu Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, w atmosferze wolności sumienia i szacunku dla każdego człowieka oraz dbać o kształtowanie u uczniów postaw moralnych i obywatelskich zgodnie z ideą demokracji, pokoju i przyjaźni między ludźmi różnych narodów, ras i światopoglądów.

Zwróciliśmy także uwagę Kuratorium na kwestię 18 krzyży zawieszonych w salach szkolnych (tylko 7 pomieszczeń szkolnych jest neutralnych światopoglądowo). **Część krucyfiksów wisi obok lub nad godłem i jednocześnie rozmiarem przewyższają wielkość godła. Jest to uchybienie zasad obowiązujących dyrekcje szkół i rekomendacji Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty (dobrym przykładem rozumienia zasad jest Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Groblach <https://szkolagroble.edupage.org/about/?eqa=dGV4dD10ZXh0L2Fib3V0JnN1YnBhZ2U9Mg%3D%3D>).**

Zgodnie z treścią art. 1 ustawy o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych otaczanie tych symboli czcią i szacunkiem jest prawem i obowiązkiem każdego obywatela Rzeczypospolitej Polskiej oraz wszystkich organów państwowych, instytucji i organizacji (ust. 2). Do symboli tych należy m.in. orzeł biały i biało-czerwone barwy (ust. 1). Symbole Rzeczypospolitej Polskiej pozostają zaś pod szczególną ochroną prawa, przewidzianą w odrębnych przepisach (ust. 3). Przypomnieć konieczne, iż zgodnie z art. 137 § 1 k.k. karalne jest publicznie znieważenie, niszczenie, uszkodzenie lub usuwanie godła, sztandaru, chorągwi, bandery, flagi lub innego znaku państwowego - przestępstwo to podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku .

Powołując się na Informację o wynikach kontroli Najwyższej Izby Kontroli dot. używania symboli państwowych przez organy administracji publicznej z 28 kwietnia 2005 r. i zawartych w niej Dobrych Praktyk używania symboli państwowych przez administrację publiczną lub placówki oświatowe (s. 53), zwracamy uwagę, że **rekomendowana przez NIK pozycja godła w pomieszczeniu to ściana na wprost wejścia, nad biurkiem urzędnika, albo na innej ścianie w miejscu widocznym od wejścia. Na tej samej ścianie, lub części ściany, na której umieszczone jest godło, nie należy umieszczać innych obiektów (np. kalendarze, obrazy, zdjęcia, tablice itp.). Umieszczenie krucyfiksu, a tym bardziej znacznie większych**

rozmiarów niż godło RP narusza zalecenia zawarte w raporcie pokontrolnym NIK. Nie powinno się bowiem umieszczać innych obiektów na tej samej ścianie, na której znajduje się godło. Dodatkowo zawieszenie krucyfiksów godzi w zasadę neutralności światopoglądowej państwa publicznej placówki. Trudno bowiem o wyraźniejszy przykład naruszenia zasady świeckości państwa, co może u bezstronnego obserwatora budzić wrażenia pozostawiania tegoż godła - i tym samym Polski - w relacji podrzędności wobec symbolu religijnego.

W dniu 24 marca 2025 r. wpłynęło do fundacji pismo podpisane przez Kujawsko-Pomorską Kurator Oświaty Panią Grażynę Dziedzic, informujące o kontroli doraźnej w szkole oraz zawierające szereg kuriozalnych w naszej ocenie zapisów i argumentów mających na celu usprawiedliwienie nieprawidłowości w Zespole Szkół im. Celestyna Kamińskiego w Dąbrowie Chełmińskiej.

Pani Kurator całkowicie zignorowała kwestię zebrania przez szkołę oświadczeń negatywnych w sprawie wyjścia na wydarzenie o charakterze religijnym. Jest to dla nas o tyle zaskakujące, że przedstawiliśmy szereg dokumentów z Ministerstwa Edukacji i biura RPO w tej sprawie. Nie wiemy, czy Pani Kurator nie rozumie, że oświadczenia negatywne o wyjściu do kościoła są dokładnym, adekwatnym odpowiednikiem oświadczeń negatywnych o udziale w lekcjach religii (tłumią konstytucyjną zasadę, że władza publiczna nie może pytać obywateli o wyznanie), czy postanowiła udawać, że nie dostrzega problemu w ramach strategii obrony władz szkoły. W naszej opinii nie sposób tego interpretować inaczej niż przyzwolenia na niewątpliwe złamanie prawa.

Ponadto Kurator zignorowała wniosek fundacji o załączenie protokołów z kontroli.

Kolejną kwestią wyrażoną przez naszą skargę *explicite* i zignorowaną przez Kuratorium Oświaty jest wewnętrzna sprzeczność w tłumaczeniach szkoły, sprzeczność dojmująca ponieważ niezależnie od interpretacji mamy do czynienia z nieprawidłowością w szkole, która spotkała się z przyzwoleniem Kuratorium Oświaty:

Jeśli Kuratorium uznałoby, że wbrew istotnym przesłankom, a zgodnie z tłumaczeniami dyrekcji wydarzenie miało charakter dydaktyczny i kulturalny (a nie religijny), powinno wyjaśnić w postępowaniu, dlaczego doszło do wykluczenia z tego wydarzenia części uczniów. Jakie były podstawy segregacji uczniów? Bezpodstawne wykluczenie uczniów z wydarzenia kulturalnego powinno się przecież spotkać z reakcją Kuratorium.

Jeśli natomiast wydarzenie miało charakter religijny (w naszym przekonaniu faktycznie tak było), to kuratorium powinno wyjaśnić w postępowaniu, dlaczego dyrekcja szkoły w komunikacji ze społecznością szkolną oraz fundacją mija się z prawdą i twierdzi, że wydarzenie nie miało charakteru religijnego, dlaczego dyrekcja szkoły publicznej wywiera presję na udział w wydarzeniu religijnym i organizuje go w trakcie lekcji.

Zamiast powyższego Pani Kurator powiela bałamutne tłumaczenia dyrekcji, że koncert był wydarzeniem kulturalnym, potwierdzając jednocześnie, że udział w nim nie był obowiązkowy (zgodnie z procedurami dotyczącymi wydarzeń religijnych *sic!*). Pani Kurator okrasza swój wywód znanym pseudoargumentem, że „*nikt nie wyrażał sprzeciwu*”. Organy typu kontrolnego doprawdy powinny zdawać sobie sprawę, że władze szkolne potrafią ukrywać, że rodzice lub uczniowie wyrażają krytykę wobec ich

działań. W dodatku Kurator ignoruje fakt, iż skarga została złożona, za pośrednictwem fundacji (to znaczy ktoś jednak wyraził sprzeciw), a rodzice mogli mieć dobre powody, żeby odbyło się to w taki właśnie sposób. To dojmujący przykład stanięcia z silniejszym przeciwko słabszym i powód do głębokiego niepokoju o bezpieczeństwo uczniów i rodziców w Państwa Województwie.

W odniesieniu do naszego zarzutu, że w szkole ma miejsce niedopuszczalna indoktrynacja religijna w komunikacji ze szkolną społecznością, w tym za pomocą mediów społecznościowych, Pani Kurator twierdzi, że nauczyciele religii korzystają z mediów społecznościowych szkoły, są członkami rady pedagogicznej i nie budzi to zastrzeżeń Pani Kurator. Trudno to interpretować inaczej niż przyzwolenie na indoktrynację religijną oraz wykluczającą atmosferę dominacji symbolicznej określonego światopoglądu. Powoływanie się na fakt, iż katecheci wchodzi w skład rady pedagogicznej jest kolejnym przykładem wadliwej wykładni. Specyficzna sytuacja katechetów i fakt, że nie powinni pełnić niektórych funkcji jest znany i odzwierciedlony w prawie stanowionym zakazem pełnienia przez nich funkcji wychowawcy klasy. Sprzeciw wobec indoktrynacji jest także kwestią zwyczajnej przyzwoitości pedagogów oraz instytucji nadzworczych.

W odpowiedzi Kurator na naszą skargę niepokoją także elementy stylu myślenia, który w piśmiennictwie nosi nazwę myślenia magicznego. Stwierdzenie w odpowiedzi na naszą skargę „w szkole wszyscy uczniowie traktowani są jednakowo, szanowane są prawa ucznia, każdy uczeń ma możliwość rozwijania własnych zainteresowań...” nie sprawia, że w rzeczywistości w szkole wszyscy uczniowie traktowani są jednakowo. Podobnie powoływanie się na fakt, iż w szkole gościł Rzecznik Praw Dziecka nie jest argumentem w kwestii, czy w szkole dochodzi, czy nie dochodzi do nieprawidłowości.

Dodatkowo chcemy zauważyć, że w cytowanym piśmie Pani Kurator arbitralnie odmawia zajęcia się sprawą krucyfiksów wiszących obok lub nad godłem i jednocześnie rozmiarem przewyższających wielkość godła. Jeśli jest to niezgodne z przepisami polskiego prawa, co stoi na przeszkodzie, żeby podczas wizytacji Kuratorium wydało zalecenie naprawy takiego stanu rzeczy?

W witrynie internetowej Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy opublikowane są priorytety Kuratorium na rok szkolny 2024/2025. Jednym z dwóch priorytetów jest „Wspieranie szkół i placówek oświatowych w tworzeniu warunków do przestrzegania praw i obowiązków dzieci i młodzieży”, podczas gdy przez wcześniejsze lata prawa uczniów były w priorytetach przemilczane. Zmiana, która, jak rozumiemy, jest związana z przywracaniem demokratycznych podstaw w Polsce jest w naszej opinii czysto deklaratorywna, trudno o bardziej spektakularny przykład braku zrozumienia i lekceważenia praw człowieka niż cytowana powyżej odpowiedź na naszą skargę

Opisany powyżej sposób rozpatrzenia sprawy przez Kujawsko-Pomorską Kurator Oświaty Panią Grażynę Dziedzic działa niszcząco na autorytet instytucji Kuratorium Oświaty, natomiast uczniów i rodziców zgłaszających swoją krzywdę pozostawia w dojmującym poczuciu, że nie mogą liczyć na instytucje państwa i pozostają wobec krzywdy czy niesprawiedliwości sami i bezbronni.

Mając na uwadze powyższe wnosimy jak na wstępie.

Z poważaniem

Dorota Wójcik

prezeska zarządu

Załączniki:

- 1) *Pismo do Dyrekcji ZS w Dąbrowie Chełmińskiej z dnia 04.02.2025 r.*
- 2) *Odpowiedź Dyrekcji szkoły skierowana do fundacji z dnia 14.02.2025 r.*
- 3) *Skarga do Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy z dnia 25.02.2025 r.*
- 4) *Odpowiedź Kuratorium z dnia 24.03.2025 r.*

Do wiadomości:

Szanowny Pan prof. Marcin Wiącek, Rzecznik Praw Obywatelskich, Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich, Aleja „Solidarności” 77, 00 - 090 Warszawa e-mail:

BIURORZECZNIKA@BRPO.GOV.PL